

KORONER RİSK TESTİ

written by Dr. Aydođan Lermi

Koroner Check Up; Coronary risk profile; Koroner kalp hastalıkları risk testi; Lipid profili;

Koroner kalp hastalıklarına yol açan kolesterol ve lipit testleridir. Koroner risk testleri koroner kalp hastalıklarına ne derece yatkın olduğumuzu ortaya koyar. Kolesterol bir yağ çeşididir ve damar duvarına yapışarak tıkanma ve sertleşmeye yol açar. Damar sertleşmesi hipertansiyon tıkanmalar ise enfarktüs ve felçlerle sonuçlanır.

Koroner risk profili hangi testlerden oluşur?

- Total kolesterol,
- LDL kolesterol (kötü kolesterol),
- HDL kolesterol (iyi kolesterol),
- VLDL kolesterol,
- Trigliserid,
- High sensitif CRP.

Kolesterol risk profili ne gösterir?

Kalbinizin koroner arter hastalıklarına ne kadar yakın olduğunu gösterir. Koroner arter hastalığına yatkınlığınızı gösterir. Kalp ve diğer damarlarınızın kolesterol ve kan yağları ile tıkanıp tıkanmadığını damar sertliği, hipertansiyon, enfaktüs, inme ve felç gelişme riskinizi gösterir.

Koroner risk profili ne zaman yapılır?

Erişkinler: İlk kolesterol testleri 20 li yaşların başında yapılmalıdır. Daha sonra 5 yılda bir ve 35 ila 45. Yaşlarda tam kalp muayenesi ile birlikte değerlendirilmelidir. Ailesinde hipertansiyon ve koroner arter hastalığı olanların kolesterol değerlerini daha sık izlemeleri önerilir. Diyabet, şeker hastalığı, hipertansiyon, felç, yada koroner arter hastalığı olanların kolesterol değerlerine dikkat etmeleri gerekir.

Korner risk profili zamanı:

- Hiçbir hastalık ve risk taşımayanlar için 20 yaşından itibaren her 5 yılda bir,
- Ailede koroner kalp hastalığı, diyabet, hipertansiyon, felç, gibi öyküler var ise daha sık,
- Kendisinde hipertansiyon, enfarktüs, inme, felç, koroner kalp hastalığı var ise ve kolesterol düşürücü ilaç alıyorsa en az yılda bir kolesterol lipit profili bakılmalıdır.

Çocuklarda ilk kolesterol testi ne zaman yapılmalıdır?

Ailede koroner kalp hastalıkları, enfarktüs, beyin kanaması, hipertansiyon, diyabet var ise 5 yaşından itibaren 5 yılda bir kolesterol ve lipit profiline bakılmalıdır.

Kolesterol için normal değerler nedir?

- LDL kolesterol: < 130 mg/dL (düşük değerler tercih edilir)
- HDL kolesterol: > 40 - 60 mg/dL (yüksek değerler tercih edilir)
- Total kolesterol: < 200 mg/dL (düşük değerler tercih edilir)
- Trigliserid: 10 - 150 mg/dL (düşük değerler tercih edilir)

- VLDL: 2 - 30 mg/dL.

Yüksek kolesterol ne anlama gelir?

Yüksek kolesterol (HDL hariç) sizin kalp hastalıklarına, kalp krizine, hipertansiyona, beyin kanaması, inme ve felç geçirmeye yatkın olduğunuzu gösterir. Kalp ve diğer arterlerin kolesterol nedeniyle sertleşmeye başladığını tıkanmaya başladığını gösterir. Bu durumda yaşam şeklinizi değiştirmeniz, diyet yapmanız ve kolesterol düşürücü ilaçlar almaya başlamanız gerekebilir.

Kronik hastalıklar, artrit, nefrit, kronik böbrek yetmezlikleri, tiroit hastalıkları, Hipotiroidi, hipertiroidi ve karaciğer hastalıkları kolesterol seviyesini arttırabilir. Artrit alevlenmesine bağlı ise tedaviden 2-3 ay sonra kolesterol testleri tekrarlanmalıdır. Koroner risk profili koroner kalp hastalıklarına yatkınlığınızı gösterir ne zaman enfarktüs yada felç geçireceğinizi göstermez.

Referanslar:

Expert Panel on Detection, Evaluation, and Treatment of High Blood Cholesterol in Adults. Executive summary of the third report of the National Cholesterol Education Program (NCEP) expert panel on detection, evaluation, and treatment of high blood cholesterol in adults (Adult Treatment Panel III). JAMA. 2001;285:2486-2497. Updated 2004.

Libby P. Lipoprotein disorders and cardiovascular disease. In: Bonow RO, Mann DL, Zipes DP, Libby P, eds. Braunwald's Heart Disease: A Textbook of Cardiovascular Medicine. 9th ed. Philadelphia, Pa: Saunders Elsevier; 2011:chap 49.

Gennest J, Libby P. Lipoprotein disorders and cardiovascular disease. In: Bonow RO, Mann DL, Zipes DP, Libby P, eds. Braunwald's Heart Disease: A Textbook of Cardiovascular Medicine. 9th ed. Philadelphia, Pa: Saunders Elsevier; 2011:chap 47.

Adult Treatment Panel III (ATP III) of the National Cholesterol Education Program. Implications of recent clinical trials for the National Cholesterol Education Program Adult Treatment Panel III guidelines. Circulation. 2004 Jul 13; 110(2):227-39.